

Einasta vón.

Bert ein veraldarsocialisering kann bjarga Føroyingum.

Tjóðirnar eru ringar kring um heimin og heima í Føroyum. Tað er so nær sum ring keypslu- og soluvörðslu, hvar ein so vendir sær. Tann eini marknaðurin svikur fyrri og annar eftir, hvorsvegna tað sær út til, at alt til sjeýnda og síðst raplar saman. Arbeidsloysi er her og har. Yvirfylltur marknaður víða hvar, og har so er stalt, má alt sjálfandi stóðga, og hvat kann tað annað? Teir ella tey, ið um marknaðin skulu lætta, eru ikki for fyrri at keypa.

Í Føroyum kennst sjálfandi eisini til alt tað ringa, ið ein yvirfylltur marknaður veldir, og hvat tað vil siga, at mannfjöldur í einum landi — fjart frá okkum — hava so ring lívkor, at tey ikki kunnu keypa tær vorur, vit flyta inn á teirra marknað. Mong eru ráðini, um enn óll ikki eru so góð, ið fram vera hildin nú á døgum her heima í okkara landi. M. a. er tað eitt felag, ið vil virka fyrri heimayrki, ein hugsan ið er so væl-kend sum føroysk, í Føroyum skulu hendurnar nýst til tað, ið aðrar tjóðir nýta nýmótans maskinur. Tað kann nokk fáast yrki til nóg nógvar hendur, men úrslitið, tá ið avtornar, kemur ikki at svára seg, handayrki er ein dýr vara, ov dýr fyrri minni mógvandi fólk í øðrum londum at keypa.

Sum tað gongur við solu av handayrki í Bredgade, gongur tað úti á veraldarmarknaðinum, hvar Føroyingar bjóða seg fram við teirra vorum — okkara klippliski — ið fyrri tað mesta eru tilvirkaðar ultiin maskinur til fullna, kunnu væl ikki standa seg í kappingini móti maskin-virkaðum fiski úr øðrum londum.

Fiskur er eitt ráevni, sum Føroyingar eins og fleiri aðrar tjóðir vinna upp úr havinum, fyrri at virka heitar ráevni til eina soluvoru, ið skal fram á marknaðin fyrri at seljast saman við somu vöruslogum frá øðrum londum, og soleiðis sum veiðu-hátturin er hjá okkum, má sjálfandi munur verða á vinn-ingi hjá Føroyingum og so øðrum tjóðum. Aðrar tjóðir kunnu veiða so margar, margar ferðir stórrí nógðir av fiski enn Føroyingar, við einum nógvi minni mannatali. Kom t. d. yvir til Reykjavíkar, og ber so saman tann fisk, ið kemur á land har og so heima í Føroyum, ella fer til Hull, ja ikki at forgloyma Chuschaven í Týsklandi — fiski-plássi í Europa, har alt kemur til nýttu — og ein má kunna fata, at tann fiskidrift Føroy-ingar nýta anno 1931, seigipnir Føroyingar verri enn nakað danastýri ella danskt handils-monopol; at so er, er eyðsæð, tá ein veit, at øðri lond hava minni umkostnað pr. tons í klippliski, vegna tað stóru mongd tey kunnu fáa til steðar. Var óll heimssins fiskasala samla í ein ring ella »truste«, kundi væl fingist hegri prísir; men slíkir ringar hava gjarna til endamáli at útsluga tey nýstandi ístaðin fyrri, at hvor og ein kann fáa, sum torvur er til — (sam-anber tann amerik. hveitirringin).

Tykist og er tí eingin onnur loysna av hesum flótu handils-vörðsluførum, enn ein veraldar-socialisering av allari fiskasolu og keypi.

Føroyingar ugga seg ofta og tíðum við, at okkara fiskasala hevur tann fyrirmin, at tann fiskur, vit bjóða út, er nógvi

AKTIESELSKABET

BALSLEV & GOOS

TELF. 20 & 237 THORSHAVN TELF. 20 & 237

Trælást en gros og en detail.

Stort Lager
af alle Bygningsmaterialer.

betri enn annar fiskur — heimsins besti. Tað kann væl vera, at so er; men er okkara fiskur heimsins besti, má hann verða væl hugur í prisi, um so er, at vit skulu vinna nakað við okkara fiskasolu, vegna tess, at keypiðvini eru so út av lagi ring kring um heimin hjá teim, ið fiskin skulu eta, at tey heldur keypa ringari og biligari, fyrri at fáa húsarhaldspeningin at sláa til.

Føroyingar royna at vinna fram á veraldarmarknaðin við handamakt, har aðrar tjóðir taka allar nýmótans maskinur í teirra tænastu. Ótrúligt, ið heita er sannleikin soleiðis sum hann er.

Streymur.

Geitarhald.

Henda grein var ætlað til seinasta blað, men hon kom okkum ov seint í hendi.

Vit hava nú her í oyggjunum nokur geitarfelag, sum mest eru fírlir fyrri at kunna halda bukk. Slík felag kunnu fáa stuðning til bukkahaldið, tá felagið hevur 10 geitir ella fleiri.

Bukkurin skal vera av góðum slag og hann skal ikki brunda, fyrr enn hann er ca. 9 mánaðar gamal, og í tí árinum skal hann ikki brunda meira enn 15 á 20 geitum í ca. 2 mánaðar. Ein vaxin bukkur, 1½ ár ella eldri, kann brunda upp til 100 geitum og ikki meira enn 3 á 4 sama dag og helst nakrar tímar millum hvørja. Tað er at ansa eftir, ikki at pæra saman bukk og geit, sum eru nær í ætt.

Bukkurin skal fóstast væl, og í brunditíðini skal hann hava korn, helst havrakorn ½ ella 1 kg. tá hann hevur nógvi at gera. Bukkurin hevur gótt av at fáa nakað av beinamjøli og helst um veturin nakað av turkaðum leyyi av trøðum og smákvistar av trøðum. Saltsteinur eigur at vera í krubbuni hjá honum.

Bukkahaldarin eigur at hava lista liggjandi, har hann skrivur upp, nær geitin hevur verið hjá bukki, og geitaegarinn eigur at gjalda fyrri brundingina sama dag, sum hann kemur við geit-unni til bukkinn.

Tann unga geitin kann haldast til bukk, tá hon er 7 á 8 mánaðar gomul. Lomb, ið seint eru lembd, eiga tí ikki at verða hildin til bukk fyrr enn nýggj-ársleiðið.

Geitin gongur 21 á 22 vikur, yvirhøvir 150 dagar. Hon eigur at verða slept 6 á 8 vikur áðrenn hon lembur. Verður hon mjólkla longur, verður lambið ofta veikt. Geit kann mjólka, ultiin at hon hevur lembt, og geit sum hevur lembt kann mjólka árið eftir

ultiin at lemba. Best er tó, at geitin lembur einaferð um árið. Natúrligt er, at geitin lembur um várið, men tað her eisini til at fáa hana til at lemba um heystið. Maður, ið hevur tvær geitir, kann tá hava mjólk árið. Verður lamb lembt um heystið, eigur tað at verða dripið, tí tað eydnast sjáldan at fáa heystlambið at trivast væl.

Tá geitini liður at tíð, skal hon helst sleppa at ganga leys inni í rúmi sínum, og hon skal tá helst ikki hava ov nógvi av hoyggi ella øðrum fòðri, sum fyllur nógvi, tí tá kann hon verða sjúk.

Ofast plagar geitunum at gangast væl at lemba, gongst ikki væl, má helst djórakleini ella onkur, ið kunnugur er við slíkt, hjálpa. Tá lambið er komið, skal geitin sleikja tí. Vil hon ikki, kann ein bera eitt sindur av salti og sáðum (klid) á ryggin á lambinum, og tá plagur hon at sleikja væl.

Lambið skal hava mjólk frá móður síni, og yvirhøvir best man tað verða at mjólka geitini og geva lambinum mjólkina av flösku, serstakliga tá bara ein geit er í húsinum og brúk er fyrri nakað av mjólkini til húshaldið.

Geitavínur.

Hitt ljómandi lívi.

»Man skal altid í Seng, naar man morer sig bedst.«
Ingeborg Maria Sikk.

»Nú er tað summar, nú skínur sól.« syngur eitt føroyskt skald. Og hóast hin stórsti parturin av sumri nú er liðin, ultiin at summarið hevur verið í sínum ljósa summarbáðnað, so mega vit kortini geva skaldaorðinum gætur. Tí sleppur sólin út, so vekjur hon nýtt lív við sínum lívgandi og flodandi ljósgeislum. Alt froir seg, menniskjan, djór og urtir. Óll heilsa sólini og summarinum vælkomnið, og óll ynskja, at tað góða skal leingi varsa.

Men tað góða varar ikki altíð leingi, oflast ovstutt. So vil menniskjan siga, og um djór og urtir kundu tala, so høvdu tey eisini sagt tað sama: gleðis-stundin er so stutt.

Nú, ið Ólavsokan er komin, og sum vanligt man fara at vera hildin bæði í álvara og við gaman, kanska mest við gaman, kundi eg haft hug til at mint, kanska serliga tey ungu, á, at summarliðin er farin at halla, hin ljósa tíðin stýttist nú aftur í hvørjum: Gleðistíðin varar so stutt.

Ungdómur er lív og kæti, sum summarið er ljós og hiti, og tann tíð kemur einaferð hjá

ollum, tá ið kæti stillnar og ljós slóknar. Latíð okkum tí hava í huga eisini hesar reglur, ið standa omanfyri hesi lítlu grein:

»Man skal altid í Seng, naar man morer sig bedst.«

Ein móður.

Flaggmálið og L.-S.

Av tí at Lindenskov-Samuelsen (L.-S.) í síni sambandsfanatismu ikki smæðist við bæði sum tíðindamaður »Berlingske Tidende« at bera hesum stóra danska blaðið vitarlig ósannindur um Flaggfelagið og felagsmálið, og síðan eisini at taka uppattur hesi ósannindi í »Dimmalettinge« við orðunum: »Sjálvsagt havi eg sagt sannleikan sum hann er. Eg veit fleiri, ið fyrr vóru timir av Flaggfelagnum og ikki eru tað meira,« skal eg sum formaður Føroya flaggfelag her siga honum og Føroyingum, sum hesa grein lesa, at enn hevur eingin til min sent bók ella á annan hátt biði meg strika navn sítt úr limabók Føroya flaggfelags, og hjá mær liggja allir innsendir limalistar. Hvør kann tá vita betri um hettar enn eg? Lindenskov-Samuelsen er, sum øllum kunnugt, ein argur figgindi av Føroya flaggi og í hesum fori at líkna við Jesuitarnar. Við ósannindinum um at flaggfelagið »har været hjemstøt af fraklæde,« har til medlemmer kun en del selvstændede personer,« at modstanden mod det saakaldte færøllag er vokset betydelig i styrke efter det, der skete i fjore, roynir hann at skremja ting-formannin frá at fjálta ynski okkara: »En imødekomme af flaggførelingens ønske vilde vække stor harme rundt om paa Færøerne.« Her hevur hansara loysunarorð verið: Hensigten helliger midlet.

Tað er at kalla syrgiligt, at ein unglingi, borin í heim av føroyskari kvinnu, ið hevur lært hann at tala okkara kær Føroyamá, skal soleiðis svíkja sítt land og fólk, móðurmál og tjóðarmerki, sum hann ger. Hann eigur føroyska tungu, men eina Føroya fjenska sál, og er tí enn rótleysur her á foldum.

Í Føroya flaggfelag hava sjálvsagt slíkar kvinnur og slíkir menn teknað seg sum limir, at ikki einans teirra tunga, men eisini teirra sál er føroysk, tí kann tað ikki hugnast, at nakar sum er limur í hesum okkara felag vil svíkja í tí dýrmæta stríði, men halda fram, til vit hava signað.

Vit vita tað, at Danir elska Danmark og Dannebrog, og sjálvsagt eru allar heimins

tjóðir góðar við sítt fòðiland og tjóðarmerki. Vit Føroyingar í Føroya flaggfelag elska Føroyar og Føroya flagg.

Hóast flaggmálið her í Føroyum er ein innanoyggja spurningur fyrst og fremst, helt eg fjarrit Lindenskov-Samuelsens vera so út av lagi ósannferðugt og føroyskhatandi, at eg sendi »Berlingske Tidende« soljóðandi fjarrit:

»Anledning Telegram Thors-havn »Berlingske« 9. ds. op-lyses: Færøske Flagføreling aldrig hjemstøt af Fraklæde, tværtimod kun Tilgang af nye Medlemmer. Brugen af færøsk Flag tiltagende baade tillands og tilssos, ogsaa blandt Folk udenfor Førelingen. Uden Propaganda af nogen Art har Førelingen jæv Vækst i Be-folkningen. Flaget har vundet almindelig Sympati, navnlig efter sidste Olajdags Hændel-ser. Nægtelse af Flagførelin-gens Ønsker, som Lagtingets Selvstyreparti har underbyg-get med ligegyldende Begæring, vilde føl-gelig vække stor Harme rundt om paa Fær-øerne.

Flagførelingens Vegne
Ziska.»

Eg veit, at blaðstjóri »Ber-lingiske Tidende«, Sven Poulsen, er hildin fyrri at vera ein rætt-hugsandi maður, og vóni tí, at hann sendur hesi míni sonnu tíðindir út við blaðnum.

Tórshavn, 19. juli 1931.

A. Ziska.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Nýggja testamenti er fulltýtt.

Seinasta hond er lögð á stór-fingna tíoðingverk J. Dahl prósts: »Hitt nýggja testamenti«. Seinasta tíoðing verksins: Paul-usar brev, Hvearbrævið og Jóhannesar opinbering, kemur út um Ólavsokana.

So er hetta stórarbeiði liðugt, og málgrótti Føroyingar eru eina dýrmæta bók ríkari.

Heimkomin skip.

Hesi skip, ið roynt hava á Eysturlandinum, hava verið heima og landað:

Trongsivágur: »Borglye« 29.500, »Falkur« 17.000, »Energy« 11.000, »Westward Ho« 16.000, »Hanna« 23.000, »Agnes Louise« 14.000, »Riddarin« 14.000.

Vági: »Beinssvor« 27.000, »Al-berth Victor« 12.500, »Maritana« 13.000, »Cheerfull« 13.000, »Ma-ria« 22.000, »Ellen« 13.000, »City of Norwich« 32.000.

Tórshavn: »Reykjanes« 26.000, »Mistletoe« 19.000, »Silver Belle« 25.000.

Fuglafjörður: »Mazepa« 21.000, »Star of hope« 17.000, »Fame« 13.000, »Ruth« 19.000, »William Clowes« 21.000.

Javnaðarflokkurin.

Stjórnarlimir í javnaðar-felagum, ringfelagsstjórnin og blaðnevndin, hevur fund í kvøld, tírsdag 28. juli kl. 7 í sali »Havnar arbeidsmannafelags«.

Ólukka.

Dalbinger vóru í seinastu viku í Dimun eftir rituungum, og triggir dreingir hentaðu á hell-ini, meðan rakað varð niðan. Ein teirra, sonur Johs. Jóhan-nesen, rann seg útá í eini gjögv, fór í havið og druknaði. Líkið av hesum unglingi var ikki funnið fyrr enn um kvøldið.